

«Знахар»

Знахар, знахарка, травник,— людина, що володіє надприродним, магічним знанням і використовує його для лікування людей, охорони від чаклунства, відрази градових хмар, віщування долі і т. п. Знахарі вважали, що причиною багатьох хвороб є чиєсь чаклунств, дія злих духів, переляк і т. п.

З найдавніших часів знахарство виникло у всіх народів і спочатку не відокремлювалося від народної медицини. Саме знахарі були і першими лікарями, і першими фармацевтами. В Стародавній Русі аж до початку XVIII століття основними порадниками у використуванні лікарських засобів були мандрівники, знахарі, волхви. З часом поступово нагромаджуються знання про ліки. Особливо активно збирали і систематизували відомості про лікувальні трави ченці. Почали з'являтися перші рукописні праці по лікознавству (травники), наприклад, травник «Ізборник Святослава» (1073 рік), «Благопрохладний вертоград» (1534 рік). Ці і подібні твори містять опис заморських і місцевих ліків (зіль) того часу. Знахарі використовували накопичені початкові знання про цілющі властивості рослин, продуктів тваринного походження, мінералів, а також досвід допомоги хворому та догляду за ним.

Всі знали, що знахар може не тількивилікувати, але й наслати біду. Знахарі намагалися підтримувати в народі уявлення про свою всесильність і могутність. Це було своєрідною психотерапією щодо пацієнта: повна довіра до знахаря покращує результат лікування. Знахарська мистецтво

передавалося від одного покоління до іншого, частіше усього по сімейній лінії. Знання накопичувалися і дбайливо зберігалися століттями.

«Знахарь»

Знахарь, знахарка, травник,— человек, обладающий сверхъестественным, магическим знанием и использующий его для лечения людей, охраны от колдовства, отвращения градовых туч, прорицания судьбы и т. п.. Знахари считали, что причиной многих болезней является чьё-то колдовство, порча, сглаз, действие злых духов, испуг и т. п.

С древнейших времён знахарство возникло у всех народов и первоначально не отделялось от народной медицины. Именно знахари были и первыми врачами, и первыми фармацевтами. В Древней Руси вплоть до начала XVIII века основными советчиками в использовании лекарственных средств были странники, знахари, волхвы. Со временем постепенно накапливаются знания о лекарствах. Особенно активно собирали и систематизировали сведения о лечебных травах монахи. Начали появляться первые рукописные труды по лекарствоведению (травники), например, травник «Изборник Святослава» (1073 год), «Благопрохладный вертоград» (1534 год). Эти и подобные сочинения содержат описание заморских и местных лекарств (снадобий) того времени. Знахари использовали накопленные изначальные знания о целебных свойствах растений, продуктов животного происхождения, минералов, а также опыт помощи больному и ухода за ним.

Все знали, что знахарь может не только исцелить, но и наслать беду. Знахари старались поддерживать в народе представления о своей всесильности и могуществе. Это было своеобразной психотерапией в отношении пациента: полное доверие к знахарю улучшало результат лечения. Знахарское искусство передавалось от одного поколения к другому, чаще всего по семейной линии. Знания накапливались и бережно хранились веками.

"The sorcerer"

Witch doctor, healer, herbalist— the man with supernatural, magical knowledge that is used to treat people, protect from witchcraft, disgust hail etc. Healers believed that the cause of many diseases is a witchcraft, the action of evil spirits, fear, etc.

Since ancient times, healers have emerged from all the peoples and did not initially separate from traditional medicine. The sorcerers were first doctors and first pharmacists. . In Ancient Ukraine (Rus) until the beginning of XVIII century the main advisers in the use of drugs was the sorcerers, healers, magicians. Over time, the knowledge about drugs were gradually accumulated. Particularly active were the monks who collected and systematized information about medicinal herbs. The first handwritten works about herbs (herbalists) appeared, for example, herbal "Izbornik Svyatoslav" (1073), "Blagoprohladnyy vetrograd" (1534). These and similar works contain descriptions of overseas and local medicines (drugs) at the time. Healers used the accumulated prior knowledge of the medicinal properties of plants, animal products, minerals, as well as the experience of the patient and care for him.

Everyone knew that the healer can not only heal, but to cause trouble. The healers tried to uphold the people's perceptions of their own omnipotence and power. It was a kind of psychotherapy against a patient complete confidence in sorcerer improved treatment outcome. Healing art passed on from one generation to another, often through family lines. Knowledge was accumulated and kept for centuries.